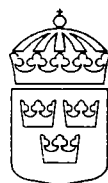

Jordbruksutskottets yttrande

1992/93:JoU3y

Länsstyrelserna m.m.

1992/93
JoU3y

Till bostadsutskottet

Bostadsutskottet har den 9 februari 1993 berett jordbruksutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1992/93:100 bilaga 14 Länsstyrelserna m.m. i berörd del avseende moment I i hemställan om godkännande av inriktningen av länsstyrelsernas verksamhet beträffande vad i propositionen förordats under rubriken Slutsatser i respektive avsnitt jämte motion 1992/93:Bo303 av Owe Andréasson och Alf Eriksson (s).

Jordbruksutskottet har i sitt yttrande begränsat sig till de frågor som rör areella näringar, veterinära frågor, djurskydd och miljö- och naturvård.

Propositionen

När det gäller de övergripande frågorna framhåller departementschefen att länsstyrelsernas uppgift alltmer blir att följa upp och utvärdera politikens genomslag. Länsstyrelsernas verksamhet förskjuts därmed från traditionell myndighetsutövning med detaljkontroll till mera av en stödjande funktion baserad på kunskap. Denna utveckling är särskilt tydlig inom bl.a. miljövården, djurskyddet och det allmänna veterinära området. Det gäller således områden där länsstyrelsen utövar tillsyn gentemot kommunerna. Denna verksamhet bör enligt departementschefen alltmer inriktas på rådgivning och utvecklingsinsatser kopplade till myndighetsutövningen och fastställda nationella mål. Ytterligare utvecklingsinsatser bör göras i arbetet med uppföljning och utvärdering och för främjandet av ett tvärsektoriellt arbetssätt. Länsstyrelsens myndighetsutövning i form av beslut i enskilda ärenden är ett viktigt medel för att ge de nationella målen genomslag i länet och för att främja länets utveckling. En systematisk genomgång bör göras för att klart definiera på vilket sätt de olika myndighetsuppgifterna utgör medel att uppnå nationella mål.

I propositionen framhålls vidare att vidmakthållande av en fortsatt hög ambitionsnivå på det regionalpolitiska området är ett centralt mål för förhandlingarna inför ett E.G-medlemskap. Sverige vill också behålla den höga ambitionsnivå som landet har på bl.a. miljö- och djurskyddsområdena. Omställningen av svenskt jordbruk, jordbrukets an-

passning till EG-marknaden och miljöfrågorna inom jordbruket kommer att dominera utvecklingen inom de areella näringarna och på det veterinära området. När det gäller den allmänna veterinära verksamheten konstateras i propositionen att information och utbildning är viktiga delar av länsstyrelsens verksamhet liksom tillsyn, rådgivning och service. Veterinärutredningens förslag (SOU 1992:88) innehåller förslag som för den regionala organisationen kan innebära minskade arbetsuppgifter samtidigt som nya uppgifter tillkommer.

I arbetet för en hållbar samhällsutveckling fokuseras intresset alltmer på framtidsytande och långsiktiga åtgärder, som förutsätter såväl ökad samverkan mellan aktörer på olika nivåer som sektorsövergripande helhetslösningar. Viktiga inslag i detta arbete är bl.a. att förebygga miljöproblem, utveckla kretsloppsprincipen, förbättra miljön i tätorterna och bevara den biologiska mångfalden. Enligt departementschefen behöver arbetet med att införa resultatstyrning ges en tydligare inriktning när det gäller länsstyrelsernas verksamhet på miljöområdet. Ett utvecklingsarbete med det syftet bör därför påbörjas. När det gäller miljöskydd framhålls att ytterligare delegering av miljöskyddsförordningens tillsynsregler bör övervägas. Samtidigt betonas länsstyrelsens uppgift att sammanväga miljöproblem från olika samhällssektorer för att nå kostnadseffektiva lösningar. Decentraliseringen inom naturvården har påbörjats och bör drivas vidare. Länsstyrelsen bör även ges ökat ansvar för planering och uppföljning av naturvårdsarbetet i stort och mer aktivt delta i arbetet med att utforma ett miljöanpassat skogs- och jordbruk samt fiske. Vidare fordras ökade insatser för att bevara hotade arter och naturtyper.

Utskottet

Enligt motion Bo303 (s) bör inrättandet av en regional statlig myndighet med ett samlat ansvar för de areella näringarna övervägas i samband med att riksdagen tar ställning till den framtida skogsvårdsorganisationen. Till denna myndighet bör arbetsuppgifterna från Skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsens lantbruksfunktion föras. Vidare bör den "gröna" naturvården inom länsstyrelsen överlämnas till en sådan myndighet i enlighet med principen om sektorsansvaret för miljöfrågorna. Ett alternativ till den nu föreslagna areella myndigheten är att låta länsstyrelsen överta Skogsvårdsstyrelsens uppgifter och på så sätt åstadkomma en samordning.

Jordbruksutskottet vill för egen del anföra följande. I samband med riksdagens beslut om en ny regional statlig förvaltning (1989/90:BoU4, BoU9, rskr. 89) ställde sig jordbruksutskottet bakom förslaget och de grundläggande principerna för en sådan förvaltning. Utskottet instämde i allt väsentligt i vad som anfördes i propositionen beträffande skälen för en ändrad organisation. När det gäller de areella näringarna framhölls bl.a. att lantbruket och landsbygdens utveckling är av stor

betydelse för länen och att inriktningen av verksamheten vid lantbruksnämnderna fått allt större anknytning till länsstyrelsernas verksamhet på bl.a. det regionalpolitiska området (1989/90:JoU1y).

Grunden för de arella näringarna är tillgången på mark och vatten. Den nya livsmedelspolitiken innebär i detta avseende ingen förändring. En viktig uppgift för den nya länsstyrelseorganisationen är således ansvaret för en ändamålsenlig markanvändning i länet med beaktande av de mål som statsmakterna ställt upp. För att kunna uppfylla ansvaret krävs både helhetssyn och kunnande. Behovet av samordnade och enhetliga lösningar är stort när det gäller t.ex. frågor om lantbruk och landsbygdsutveckling, omställning av jordbruksmark, landskapsvård samt miljö- och regionalpolitiska insatser. Utskottet vill därför peka på de förbättrade möjligheterna till samordnade och effektiva insatser inom berörda verksamhetsområden som följer av omorganisationen av den statliga regionala förvaltningen. Som framhålls i propositionen blir dessutom länsstyrelsernas uppgift alltmer att följa upp och utvärdera politikens genomslag. Länsstyrelsernas verksamhet förskjuts därmed från traditionell myndighetsutövning till mera av en stödjande funktion baserad på kunskap. Med det anförda föreslår jordbruksutskottet att propositionen lämnas utan erinran i berörda delar.

I anslutning till synpunkterna i motion Bo303 vill utskottet erinra om att förslag om den framtida skogspolitiken kommer att behandlas av riksdagen under våren och att de organisatoriska frågorna även omfattas av Regionberedningens arbete (dir. 1992:86). Utskottet anser det lämpligt att avvakta resultatet av den fortsatta beredningen i dessa frågor och föreslår därför att motion Bo303 lämnas utan någon riksdagens vidare åtgärd.

Propositionen och motionen föranleder i övrigt inget särskilt uttalande av jordbruksutskottet.

Stockholm den 9 mars 1993

På jordbruksutskottets vägnar

Margareta Winberg

I beslutet har deltagit: Margareta Winberg (s), Ivar Virgin (m), Ingvar Eriksson (m), Inga-Britt Johansson (s), Åke Selberg (s), Lennart Brunander (c), Inge Carlsson (s), Mona Saint Cyr (m), Dan Ericsson i Kolmården (kds), Christer Windén (nyd), Ulla Pettersson (s), Carl G Nilsson (m), Sinikka Bohlin (s), Lena Klevenås (s) och Lennart Fremling (fp).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Jan Jennehag (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

